

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hvá a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hvá
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 113. szám.

Szerda, május 17.

Az olaszok nagy veresége.

Több mint 2500 fogoly, hét ágyu, tizenegy gépfegyver.

Höfer mai jelentései.

Orosz és délkeleti hadszíntér.

Budapest, május 16. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nincs ujság.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helvettése.

Olasz hadszíntér.

Budapest, május 16. A „Torontál” eredeti távirata (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

A tüzérségi harcok sok helyen nagy hevességgel fejlődtek ki.

A Doberdo fensik szakaszán a bevált egeri népfőlkelő ezred Mon-falconetól keletre benyomult az olaszok árkaiba, öt tisztet és különböző lovasezredekéből való százötven főnyi légénységet elfogott és egy gépfegyvert zsákmányolt.

St. Martinotól nyugatra tegnapelőtt elfoglalt állásunkat, az ellenség minden annak visszahódítására irányuló erőfeszítései dacára, megvédtük és megerősítettük. Itt három tisztet és százötven főnyi légénységet fogtunk el. Egy gépfegyvert és sok egyéb hadiszert zsákmányoltunk.

Ma reggel ellenséges repülőek Kost-njevica és több világosan megjelölt egészségügyi intézetre bombákat dobtak le, anélkül azonban, hogy kárt okoztak volna.

A görzi hídfőnél, Plavanál és a tolméini szakaszon tüzérségünk az ellenség fedezékeit erőteljes tűz alatt tartotta. Ezen a harcvonalon különböző gyalogsági vállalkozások során egy tisztet és száztizenhat főnyi légénységet fogtunk el.

A karinthiai arcvonalon jó látási viszonyok mellett szintén élénk tüzérségi harcok fejlődtek ki.

Pontebbanál csapataink és berságlieri osztagok között gyalogsági harc alakult ki.

A Dolomitoknál, Col di Lana és Tresassin területén levő állásaink ellen intézett több olasz támadást vertünk vissza.

Déltiroiban csapataink ellenálhatatlan erejű tüzérségi tűzhatás támogatása mellett elfoglalták Armen-terra gerincen (a Sugana völgytől délre) a vilgereuthi fensikon (Terragnoló völgytől északra és Roveretótól délre) az ellenség első állásait. Ezekben a harcokban hatvanöt tisztet, köztük egy ezredest és több mint kettőezeröttszáz főnyi légénységet fogtunk el, tizenegy gépfegyvert és hét löveget zsákmányoltunk.

Egy ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helvettése.

A német főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszíntér.

Budapest, május 16. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, május 16.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A front különböző részein végrehajtott kisebb vállalkozások több angol és francia hadifogoly beszállítására vezettek.

A Maas nyugati partján a 304-es magaslaton, levő állásaink ellen intézett több gyengébb francia támadást tüzéségi, gyalogsági és géppuska tüzzel visszavertünk.

Hasonló sors ért egy támadást, melyet az ellenség Vaux és Palanaixtól északra (Combrestől délnyugatra) állásaink egyik kiszögellő része ellen intézett.

Keleti és balkán hadszíntér.

Budapest, május 16. A „Torontai” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, május 16.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti és balkánhadszíntér:

Nem volt különös esemény.

HIREK.

— **Katonai kintézetés.** A király Rósa-ner Béla 29. gyezr. tart. őrmesternek az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálataiért a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

— **Országos gyűjtés a Vöröskereszt javára.** A Vöröskereszt-egylet központi választmányt, tekintettel arra a körülményre, hogy nemcsak a tábori alakulatok, hanem egyéb egészségügyi intézetek fenntartása is rendkívüli kiadásokat igényel, június hó 29-ikén, Péter és Pál napján a magyar vöröskereszt-egylet javára országos gyűjtést rendez a választmányok és fiókegyletek, nemkülönben más egyesületek és társulatok bevonásával és templomi gyűjtésekkel kapcsolatban és annak keresztülvételével az egylet lábadozó sebesülteket elhelyező bizottságát bizza meg. Kimondta egyúttal, hogy a gyűjtés eredményéből 10%-ot a lábadozó sebesülteket elhelyező bizottságnak az Otthonok költségeire fog átengedni.

— **Magánvizsgálatok a főgimnáziumban.** A helybeli közs. róm. kath. főgimnáziumban a magánvizsgálatok a legújabb miniszteri rendelet értelmében június hó 5 és 6-án lesznek. A vizsgálatok reggel 8 órakor kezdődnek és pedig 5-én az írásbeli, 6-án a szóbeli. Az egyes tanulók megvizsgálása csak akkor kezdődik meg, ha az illetők lefizették a beíratási, tan és magánvizsgálati díjat. — A vizsgázni szándékozók írásban vagy szóbelileg minél előbb jelentkezzenek az igazgatóságnál.

— **A hivatalos pecsétnyomokai és bélyegzőkkel való visszaélések ellen.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint mindennemű hivatalos pecsétet és bélyegzőt, csak hivatalos megrendelésre szabad készíteni s igazolt hivatalos személynek szabad akár posta útján, akár személyesen kiadni. Aki ez ellen vét, amennyiben cselekedete súlyosabb becsületes alá nem esik, kihágást követ el s megbüntetik.

— **Torontaiak veszteséglajstroma.** A legutóbb megjelent 414. és 415. sz. hivatalos veszteséglajstromok a következő torontaiakról adnak hírt:

— **Hadi fogáságba estek:** Terzin Vladimir tart. hadapród 7. gyezr. Nagybecskerek. (Oroszország, Tetuschi, kazáni korm.) — Kainer Mihály 21. egész. ü. oszt. Zichyfalva. (Oroszország, Mero, transbajkái kerület.) — Margul Róbert 21. egész. ü. oszt. Keviszöllös. (Oroszország, Merv.) — Neurohr József 21. eg. ü. oszt. Garabos. (Oroszország, Merv.) — Arzenov Lyubomir 70. gyezr. Baránda. (Nisnijnovgorod, Oroszország.) — Beljics Mita 70. gyezr. Torontáludvar. (Nisnij-

EGYETLEN CIKK,

mely több mint 10 év óta nem drágult meg: a valódi

YES-SZAPPAN

Ara 1 korona 50 fillér.

Legtökéletesebb és legkellémesebb illatu pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES PUDEA 1, 3, 5 korona dobozonként, — YES KRÉM 3 korona téglékenként.

Mindenütt kapható!

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA Diana gyógyszerháza

Budapest, Károly körút 5.

novgorod.) — Brankovics János 70. gyezr. Keviszöllös. (Jaroslaw, Oroszország.) — Grucsku Timoten 70. gyezr. Togyér. (Oroszország.) — Lazarov Dusán 70. gyezr. Módos. (Oroszország.) — Miloszavljev György 70. gyezr. Tiszahegyes. (Rjösán, Oroszország.) — Nyisztor György 70. gyezr. Bánlak. (Charkow, Oroszország.)

— **Varjupaprikás.** Szükségben az ördög megeszi a legyet is — mondja egy közmondás. Miért ne ehetnők meg tehát mi a varjухust? Varju majdnem annyi van mint légy, olyan hasznavehetetlen és kellemetlen is, tehát pusztítsuk a varjakat és hozzuk terítékre. Máskor is pusztítjuk őket, mert kártevő madarak s még jutalmakat is kapnak akik pusztítják a kárrogó fajzatot. Annál inkább rájuk fordíthatjuk most a figyelmünket, mert azt mondják, hogy meg is lehet enni őket. A napokban az egyik nagybecskereki vendéglőben egy társaság ki is próbálta a varjухust s azt mondják, olyan kitűnő paprikást kaptak varjухusból hogy még csak nem is károgtak tőle. De hát tréfa ide, tréfa oda, olyan inséges időket élünk, hogy tényleg meg lehetne próbálni a varjúarúsítást. Ugy halljuk, hogy foglalkoztak is nálunk a gondolattal. Egytől tartunk csak. Eddig ingyen se kellett a varju, de mihelyst pénzért fogják árulni, olyan drága lesz, hogy csakugyan kárrogni fogunk tőle. Azonban azért csak lássuk azt a varjupaprikást.

— **Ebzárlat Nagybecskereken.** A polgármester előfordult veszteségi eset folytán Nagybecskerek város területére folyó hó 14-iktől kezdődőleg negyven napi ebzárlatot rendelt el.

— **Psylander házasodik!** A városi Mozi legújabb szenzációja a legérdekesebb s legizgatóbb Noridisk-film, amelyben Psylandert legújabb, rendkívül nagyhatású szerepében fogjuk látni. „Psylander házasodik” a címe az új szenzációs filmnek s a legremekesebb Nordisk-főlvételekkel, izgalmas, mindvégig lebilincselő dráma keretében lép föl előttünk Psylander.

— **Betegség elől a halálba.** Nagykindáról írják: Ziegler Jakab 56 éves ottani lakos az utóbbi időben Máriaföldön dolgozott. A napokban hazajött és arról panaszkodott feleségének, hogy beteg. Felesége mánap munkára ment. Mikor délelben hazajött, ott találta férjét a szobagerendára felakasztva. Már halott volt. Öngyilkosságának oka valószínűleg betegsége volt.

Színház, irodalom.

* **Kis király.** Kálmán Imre kedves muzsikája operettjét elevenítették föl tegnap este a színházban. A címszerepet Szintai Nándor játszotta s az énekszámait sikerrel adta elő. Partnere Juhász Margit szintén élénk tetszést aratott énekével. Az előadás központja azonban tegnap is Pataki Ferenc volt, aki Huck szerepében valóságos kabinet alakítást nyújtott s pazar humoru játékával állandó viharos derűtségben tartotta a közönséget, amely

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECSKEREKEN.

Fölvételnek mindennemű betegnek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

ugy őt, mint partnerét Körmen di Itonát zajos tapsokkal jutalmazta. Pompások voltak táncuk is. Kivülök még Gáspár Jenőt kell megemlíteni Lincoln tábornok szerepében.

A zenekar Bányai Aladár vezetésével kifogastalan volt.

Az uzsoki sirhalmoknál.

A kárpáti hős védők temetője. — Ahol Nikolajevics is járt.

— május 12.

Késő éjjel érkeztem az ungmegyei Hajasd faluba. Mivel a helyenként felgyújtott s lerombolt rutén kis faluban sehoh se találtam szállást éjszakára, a közelben fekvő Uzsok falucskának vettem az utamat egy óra volt, mikor a nagyrészen elpusztult faluban egy kőházat pillantok meg az országot mentén. A házban, ameynek mintegy harmadrészt szintén elpusztították az orosz gránátok, Róthy Simon él csendesen kised családjával. A roppant kedves és jószágos öreg pap, akit mély álmából vertem fel így későn, a legnagyobb szíveséggel fogadott házában.

Másnap kora reggel templomba indulva, bekopogtatott hozzám a szíves házigazda s elbeszélte az oroszok nagy pusztításait. Mikor először tört be az orosz horda, ő nem menekült el lánnya betegsége miatt. Súlyos betegségben szenvedő leányát orosz orvosok kezelték felgyógyulásáig. Házában időzött ez alkalommal az oroszok fővezére: Nikolajevics is, szeméretve — mint mondá — hü magyar érzelmét.

Visszamenve kora reggel Hajasd falucskába, először is azt a helyet néztem meg az uton, ahol Csermák Mihály, a uzsoki szoros védő hős ezredes hősi halált halva, lováról lebukott. Azután felkerestem a hajasdi templomot s elmegyek néhány percig azon a szent helyen, ahol Csermák Mihályt az oroszok temették el illő tisztelettel.

Tovább menve felfelé az uzsoki szorosban, az országúttól csak 4-5 lépényire Lötsey Károly és Knopp Imre örök nagyok sírjára akadok, akik mindketten az uzsoki szoros védelmében lelték hősi halálukat. Magas domb aljában, egy hosszú póznára szegezett kis táblán a következő felírás öltik a szemembe:

— Vándor! Vedd süveged s imaszóval állj meg e helyen. Fent e tetőn nyugszik 110 hősi dalia. Drága a rög, melyen állsz, honvédvért vette meg uira. S jász kun anyák könye százszor megfizeté. —

Eloolvasva a klasszikus formában irt megható szép verset, amely kétségkívül valamelyik tanult ember lelkéből fakadt ki, kalap levéve indulok fel a dombtetőre, ahol 110 jász-kun vitéz alussza álmait. Alig érek fel a roppant meredek domb magas tetejére, megpillantom az alacsony, csendes sirhalmokat, melyeket egyszerű kereszték jelölnek. A fakereszteken látható felírást, amint verselésük legott elárulja, egyszerű emberek rótták fel sebtében. Egy név nélkül álló kisebb fakereszten, amely alatt több hős alussza álmait, ezen szavakat olvasom megilletődéssel:

— Közös sirban közös álmok.

Mind a hazáért halának — 1915 III/9.

Több hős katonánkat, amint egyik-másik felírás mutatja, egy sirba temették el az oroszokkal:

— Két magyar hős és egy orosz

Pihen e sirban. —

Bucsut veszek a száztíz jász-kun hős szomorú sirjától s a sötétzöld fenyők és tölgyekkel fedett magas hegyek között tovább folytatom utamat az Ung-folyó partján. Az egész utamon, amerre csak megyek, apró sirhalmok ötlenek mindennütt szemembe. A földig lerombolt s leégett házak közt kidőlt vagy üszkös távirószlopok vezetnek. Az utmentén balról egy nagy kőmedencén akad meg a szemem, amelynek közepén vasból készült magas emberi alak áll és egy vasbuzogányt tart a jobb kezében. A nagy hirben álló uzsoi fürdőből, amelyet főképpen Galicziából kerestek fel nyáron számosan, ez a vasszobor maradt meg teljes épségben. Nemesak a házakat gyújtotta fel vagy rombolta le az orosz horda, hanem kivágta a fürdőpark fáit is. A park helyén, ahol nemrég muzikaszó verte fel a csendet, most magyar hősök alusszák csendes álmaikat. Itt van többek közt dr. Szabó Árpád hadnagy sirhalma is, fekete szalag és egy hervadt koszoru díszítvén keresztjét.

Uzsok faluskától 5 kilométerre, egy roppant magas hegy tetejére érve, eljutottam az uzsoi vasutállomásra. Az állomástól már 3-4 perc alatt elérem a határjelző magas vasoszlopot. Magyarország és Galiczia határát nemrég a hatalmas vasoszlopon tábla is jelölte, de ezt is eltávolították a betört oroszok.

Sokáig állottam némán a két ország határát jelölő nagy vasoszlop mellett; előttem a völgyben Galiczia első csendes kis faluja: Sianki terül el, mögöttem pedig az uzsoi völgy fekszik.

Alig tesztek néhány lépést Galiczia földjén, az országút mentén jobb felől mindenütt 3-4-szeres drótsövény húzódik előttem. A mértföldeken át vezető drótsövény mögött pár lépésre lövészárkok s fedezékek ötlenek szemembe. Csakhamar eljutok Sianki falueska azon vidékére, ahol most egy éve Szurmay altábornagyunk vitéz katonái félméteres vízben állva és meggémberedve 80 órán éjjel-nappal védtek árkaikat. Sokáig álldogáltak e szomorú helyeken, majd átmenyek a helyenként megrongált drótkörs s bejutok a sötét fenyőerdők rejtekébe. A lövészárkok és fedezékek között, ahol most két éve rutén lányok és asszonyok ibolyákat szedtek, most éles golyókat s shrapnell-darabokat raknak kosrukba. A nagy számmal talált pusztító golyókat alig győzöm rakogatni én is zsebembe. Mintegy két órán át jártam összevissza drótkerítések és fedezékek között. A lövészárkok és fedezékek mellett sirdombok és farkasvermek közt vezet az utam. Órákat töltök el némely fedezékben s különösen megbámulom berendezésüket. Két-három kis faágy, primitív asztalka s egy láb nélküli pléhkályha összes butorzatuk. A fedezék előtt egy még primitívebb kis asztal és fapad, melynek egyik végén földbe vert kis cövek szolgált gyertyatartó gyanánt...

Már eltűnt a nap a magas hegyek között, amikor bucsut mondtam e szomorú helyeknek. Mikor elértem a két ország határát jelző vasoszlopot, már sötétség borította az egész vidéket. Elesett hőseink sirhantjai mellett utitársam mindenütt a csüszkedező Ung volt.

Késő éjjel érkeztem vissza Uzsokra. Az országút mentén itt-ott épen maradt kis faházakat se látnám a sötétben, ha

„PSILANDER házasodik”

Meghívó.

Tisztelettel van szerencsém összes tisztelőmet, ismerőseimet és barátaimat esküvőmre meghívni, amelyeket az összes törvényes és egyházi formák mellőzésével, a magam hite és módja szerint

1916 május hó 20 és 21-én

szándékozom a helybeli

Városi Moziban

egy 3 felvonásos filmjudo-ság keretében megtartani.

Szerencsekívánatok támogatását nagy elfoglaltságom miatt csak az előadáson való személyes megjelenés utján kérem.

Nászajándékok közvetítésére, helyelőjegyzések elfogadására s általában bármiféle intézkedés megtételére kizárólag a „Városi Mozi” igazgatóságát jogosítom fel.

Öszinte nagyrabecsüléssel

Kopenhága, 1916. évi május havában

Valdemar Psilander
moziszíniész.

Jegyek 19-én pénteken
egész napon át válthatók.

nem pislogna itt-ott egy halványan égő mécs. Ma egy éve mély csend volt e rutén falu minden viskójában, nem pislogott egyikben sem a mécs halvány fénye s egyikben se gondolt neki a szent ünnepekre. Ma egy esztendeje nemesak ágyudörgésektől rengett a falueska, hanem orosz repülők is szórták rá a bombákat. De az uzsoi sirhalmok felszabadították a viskókat.

B. F.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Bécs és a kiegyezés.

Budapest, máj. 17. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Bécsből sürgönyzik:

A bécsi községtanács tegnapi ülésén dr. Dorn interpellációt terjesztett elő Tisza István gróf miniszterelnöknek az önálló vámterület kérdésével kapcsolatban az Esthez intézett ismert levele ügyében. Dorn kérdezi Weisskirchner polgármestert, nem látja-e helyesnek, hogy Stürgkh miniszterelnököt figyelmeztesse Tisza levelében hangoztatott kijelentésére, hogy az osztrák érdekeket szem előtt tarthassa. Weisskirchner azt válaszolta, hogy az interpellációt holnap tudomására hozza Stürgkhnek.

Angol—orosz merénylet a svéd király ellen.

Budapest, máj. 17. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. A mecklenburgi „Gnestrover Zeitung” jelenti:

A svéd király ellen a legutóbbi napokban, mikor a király lovasjátékra akart elutazni a Stocaholm melletti Djorsgardenbe, merényletet terveztek. A királyt néhány nappal elutazása előtt névtelen levélben figyelmeztették, hogy merénylet készül ellene, amelyet a lovasjátékon akarnak végrehajtani. A királyt sikerült az odautazásról lebeszélteni s így nem történt baj. A hatóságok megindították a vizsgálatot s kiderült, hogy csakugyan merényletet szöttek a király ellen. Számos embert leartóztattak. A merényletet az eddigi megállapítások szerint angol—orosz ügynökök készítettek elő, akik a merényletet most anarkistákra akarják hárítani.

Románia és az entente.

Budapest, máj. 17. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. Bukarestből sürgönyzik:

Az entente követek megjelentek Bra-tianu miniszterelnöknél s az orosz követ újból kérte a választ arra a jegyzékre, amelyet a német—román megegyezés ügyében Romániához intéztek. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány semmiféle okot nem lát arra, hogy magatartásánál más hatalmak részéről befolyásoltassa magát. Az entente követek erre rossz hangulatban távoztak.

Az Unió és Mexikó háboru előtt.

Budapest, máj. 17. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

A turini Stampa jelentése szerint, Mexikó és az Unió között a viszony rendkívül kiélesedett.

A Newyork Herald szerint, az Unió és Mexikó között a szakítás elkerülhetetlennek látszik.

Jó családból való fiu
tanonc
felvétetik

Almásy Elek

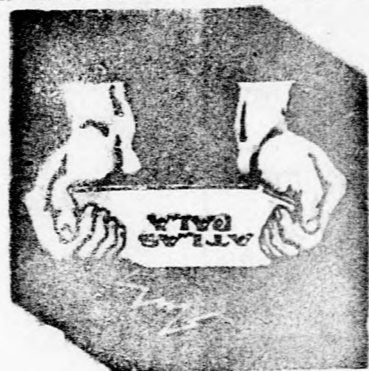
könyvkereskedésében.

Magyar-német
levelező
alkalmazást nyer
Grünbaum Vilmos
szőnyegáruházában.

Mindennemű
Gummihiuladékok
lemagasabb napi áron
vásárol a
Magyar Ruggyantagár R.-t.
Levelezési cím: Budapest, főpostafiók 206.

„ATLASZ”
ASBESTCEMENTPALAGA
versenyen kívül legkitűnőbb
minőségű tetőfedő anyag.
Azonnali szállításra
minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

„ATLASZ”
Asbestcementpalagár

Sürgőny cím:
Palatias Budapest.

Részv.-Társ.

Telefon:
179-60.

Központi iroda: Budapest, V., Dorottya-u. 6/a. Gyár Budafok.

Nagybecskereki tiszai armentesítő társulat.
351-1916. szám. 976-2

Áverési hirdetemény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a társulat védőtöltésin termett fű a társulat kiküldöttjei által a helyszínén kilométeres szakaszokban a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Az árverés május hó 24-én reggel 8 órakor — szerdán — veszi kezdetét a védőtöltés 0 kilométerénél, illetőleg Babátónál és folytatattik a Felsőelemér, Alsó- és Felsőaradi, Nagybecskerek és Lukácsfalva határokön átvonuló Tiszamenti védőtöltésen a 30.4 kilométerig, május 25-én — csütörtökön — reggel 8 órakor pedig folytatattik a Tiszamenti védőtöltés 30.4 kilométertől, ill. az öreg 5. számú órházról a Bégamenti erzsébetlaki védőtöltésen a 7. számú órházig, ahol befejeztetik.

Nagybecskerek, 1916 május hó.

Társulati igazgatóság.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fűg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Kültel

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temevári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Háló, kötélárú kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József Fő-
herceg-utca 5.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Baner-ház.

Kalapraktár:

Sindelas Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kömvészek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál